

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ФМВ

Юрій ВОЛОШИН
«14» 09 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
«14» 09 2022 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА
навчальної практики «Вступ до фаху»

Освітньо-професійні програми: «Міжнародні економічні відносини»
«Міжнародний бізнес»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання	Курс	Семестр.	Усього (год. / кредитів ECTS)	Самостійна робота (годин)	Форма семестрового контролю
Денна	1	2	90/3,0	90	Диф. залік 2 с.
Заочна	2	3	90/3,0	90	Диф. залік 2 с.

Індекс: РБ-17-292-1 /22-2.2.1.1
РБ-17-292-1 з/22-2.2.1.1
РБ-17-292-2/22-2.2.1.1
РБ-17-292-? з/21-2.2.1.1

СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022

Програма навчальної практики «Вступ до фаху» розроблена на основі робочих навчальних планів № РБ-17-292-1/22, РБ-17-292-2/22, РБ-17-292-1 з/22, затверджених «20» квітня 2022 р., та РБ-17-292-2 з/21, затвердженого «15» червня 2021 р., підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес».

Програму розробила:

доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Зоя ПІЧКУРОВА

доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Аліна ПРОКОП'ЄВА

Гарант ОПП «Міжнародні економічні відносини» Аліна ПРОКОП'ЄВА

Гарант ОПП «Міжнародний бізнес» Катерина СИДОРЕНКО

Програму практики обговорено та схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 12 від «30» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри Леся ПОБОЧЕНКО

Програму практики обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № _____ від « _____ » _____ 2022 р.

Голова НМРР Катерина СИДОРЕНКО

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	стор.
1. Відомості про спеціальність та про освітньо-професійні програми...	4
2. Відомості про бази практики	5
3. Цілі практики.....	5
4. Мета практики.....	5
5. Загальні компетентності.	5
6. Фахові компетенції.	6
7. Організація проведення практики.....	6
8. Тематичний план проходження практики.	7
9. Індивідуальне завдання.....	7
10. Підсумки проходження практики.	10
11. Інформаційні джерела.....	10
12. Форма оцінювання проходження практики згідно Положення про PCO	12
13. Додаток І	13

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 4 із 16	

Вступ

Навчальна практика «Вступ до фаху» – важлива складова професійної підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес».

1. Відомості про спеціальність та про освітньо-професійні програми

Здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» повинні вміти ставити та компетентно розв'язувати складні комплексні задачі і практичні проблеми під час професійної діяльності в сфері міжнародних економічних відносин і міжнародного бізнесу, або у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх інноваційних технологій при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків з урахуванням невизначеності умов.

Мета освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» – підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі міжнародних економічних відносин, що володіють знаннями з теорії та практики розвитку світового господарства, міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталів, робочої сили та інтелектуальної власності, міжнародних фінансів, здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу. Програма забезпечує формування та розвиток професійних знань і навичок, необхідних для здійснення міжнародної економічної співпраці, організації здатності працювати самостійно, розробляти та впроваджувати міжнародні проекти шляхом забезпечення багатопрофільної підготовки фахівців, здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.

Мета освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» – підготовка фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані складні задачі і практичні проблеми у сфері міжнародного бізнесу шляхом генерації інноваційних ідей та обґрунтованих рішень на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень і практики, що передбачає поглиблене вивчення іноземних мов та наявність знань з міжнародної торгівлі, міжнародного права, міжнародних фінансів, обліку міжнародних комерційних операцій, міжнародної інвестиційної діяльності, дипломатичних відносин, з організації і планування міжнародної економічної діяльності, розробки міжнародної маркетингової стратегії компаній, які функціонують у різних галузях, передусім, в авіаційно-космічній, навичок ведення бізнесу відповідно до культурного контексту і особливостей різних регіонів світу з урахуванням комплексності та невизначеності умов у сфері міжнародних економічних відносин.

ОПП «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес» відповідають місії та стратегії НАУ, в якій наголошується про гідний внесок університету в розвиток суспільства на місцевому, регіональному, національному та глобальному рівнях шляхом генерації нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень і практики, а також надання високоякісних освітніх та науково-дослідних послуг громадянам України та іноземцям при підготовці фахівців авіаційно-космічної галузі.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 5 із 16	

2. Відомості про бази практики

Практична підготовка здобувачів вищої освіти відбувається на базі Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету із використанням навчально-методичного забезпечення кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу та інтерактивних засобів факультету.

Проходження навчальної практики «Вступ до фаху» передбачається на першому році навчання для денної форми навчання (2 семестр) та на другому році навчання для заочної форми навчання (3 семестр) і становить 90 академічних годин / 3,0 кредитів ECTS для здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання. Тривалість практики чотири тижні.

3. Цілі, які повинен досягнути практикант під час проходження навчальної практики

Відповідно до програми **цілями** навчальної практики «Вступ до фаху» є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з перспективами майбутнього працевлаштування відповідно до отриманого фаху економіста-міжнародника та з урахуванням потреб розвитку авіаційної галузі вітчизняної економіки;
- закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти в процесі вивчення дисциплін спеціальності;
- оволодіння сучасними методами збору, аналізу та обробки інформації;
- розвиток вміння використовувати набуті знання, розуміння предметної області та професії на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій;
- закріплення навичок самостійної роботи в процесі підготовки до виконання завдань практики;
- прищеплювання навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;
- формування професійних умінь і навичок, необхідних для виконання професійних функцій в галузі міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

Реалізуються поставлені цілі шляхом самостійного набуття практичних навичок і виконання кожним здобувачем вищої освіти передбаченого програмою індивідуального завдання.

4. Мета практики

Мета навчальної практики «Вступ до фаху» забезпечити перехід здобувачів вищої освіти від засвоєння теоретичних знань до їх практичного застосування і, таким чином, сприяти формуванню практичних умінь і навичок фахівця у галузі міжнародних економічних відносин, розкриттю їхнього творчого потенціалу, їх готовності до здійснення професійної діяльності.

5. Загальні компетенції

У результаті проходження навчальної практики «Вступ до фаху» здобувач вищої освіти повинен набути таких загальними компетенціями (далі ЗК):

-ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯНАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 6 із 16	

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні...;

- ЗК 2. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.
- ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним;
- ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

6. Фахові компетенції

У результаті проходження навчальної практики «Вступ до фаху» здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими фаховими компетенціями (далі ФК):

- ФК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

- ФК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

- ФК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

7. Організація проведення практики

Розподіл здобувачів вищої освіти для проходження навчальної практики «Вступ до фаху» та призначення її керівника здійснюється кафедрою міжнародних економічних відносин і бізнесу. Здобувачі вищої освіти направляються на практику наказом ректора університету та поданням декана Факультету міжнародних відносин.

На початку практики здобувачі вищої освіти проходять інструктаж з охорони праці (техніки безпеки протипожежної безпеки та виробничої санітарії). У період проходження практики здобувачі вищої освіти працюють по встановленому графіку.

Керівники практики від університету перевіряють якість роботи здобувачів вищої освіти, контролюючи хід практики шляхом перевірки виконання ними робочого плану проходження практики, який складається індивідуально для кожного здобувача.

Навчальна практика «Вступ до фаху» містить у собі організаційно-підготовчий, основний та заключний етапи.

1. Організаційно-підготовчий етап

1.1. Ознайомлення з наказом про проходження навчальної практики «Вступ до фаху», її метою, завданнями, змістом та порядком проходження, вимогами до оформлення звітної документації.

1.2. Підготовка індивідуального плану виконання програми практики, відповідно до завдання керівника практики.

1.3. Ознайомлення з інформаційно-методичною базою практики.

1.4. Комплексний аналіз нормативних документів, що визначають вимоги до підготовки й проведення освітнього процесу.

2. Основний етап

2.1. Відвідування і знайомство з діяльністю Інституту міжнародного співробітництва та освіти Національного авіаційного університету (далі ІМСО).

2.1.1. Знайомство з нормативно-правовими документами, які регламентують діяльність Інституту міжнародного співробітництва та освіти.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 7 із 16	

2.1.2. Обговорення проблемних питань розвитку ІМСО та пропозицій щодо перспектив розвитку міжнародного співробітництва Національного авіаційного університету в галузі підготовки кадрів для країн світу.

2.2. Вивчення нормативно-правової бази зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних товаровиробників та літератури з проблем організації та форм роботи дипломатичного представництва.

2.2.1. Збір інформації про діяльність Посольства України в одній із країн світу:

- історію створення посольства,
- його структуру,
- договірно-правову базу відносин між Україною та обраною країною,
- напрямки співробітництва України та обраної країни,
- інформацію про торговельно-економічне, інвестиційне та науково-технічне співробітництво між Україною та обраною країною.

2.2.2. Обговорення проблемних питань розвитку міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу у контексті сучасних глобалізаційних процесів.

3. *Заключний етап*

3.1. Підготовка та оформлення звіту з практики.

3.2. Захист звіту за результатами практики.

8. Тематичний план проходження практики

Практика базується на закріпленні та розширенні тих знань з навчальних дисциплін, які здобувачі отримали за час навчання в університеті за обраною спеціальністю і проводиться за єдиним тематичним планом:

Таблиця 1

План проходження практики

№ пп	Зміст роботи
1.	Організаційні збори. Ознайомлення з наказом про проходження навчальної практики «Вступ до фаху», її метою, завданнями, змістом та порядком проходження практики, вимогами до оформлення звітної документації. Інструктаж з охорони праці.
2.	Видача здобувачам вищої освіти індивідуальних завдань.
3.	Ознайомлення з структурою та організацією діяльності бази практики.
4.	Вивчення основної і додаткової літератури
5.	Виконання тематичного плану та загальних завдань згідно з план-графіком
6.	Виконання індивідуального завдання
7.	Оформлення та захист звіту

Тематика практики може коригуватися керівником практики, виходячи із виробничої необхідності.

9. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання полягає у більш глибокій розробці питань, що пов'язані зі специфікою міжнародної економічної діяльності української держави та вітчизняних підприємств. Індивідуальне завдання видає керівник практики від університету. При цьому можуть враховуватися побажання та інтереси здобувача вищої освіти, а також інші чинники.

У відповідному розділі звіту з практики згідно з темою індивідуального завдання здобувач вищої освіти повинен поглиблено викласти зміст виконаної ним роботи. При цьому у звіті має бути представлений більш широко розгорнутий огляд джерел та

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМА НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 8 із 16	

результатів практичної роботи, ніж це вимагається для висвітлення результатів практики з питань, передбачених загальним завданням.

Тематика завдань
Тематика завдань освітньо-професійної програми
«Міжнародні економічні відносини»

Рекомендовані проблемні питання для опрацювання здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»:

1. Сутність міжнародних економічних відносин.
2. Суб'єкти міжнародних економічних відносин.
3. Особливості форм міжнародних економічних відносин та рівні їх реалізації.
4. Сучасна структура МЕНВ і тенденції їх розвитку.
5. Ядро міжнародних економічних відносин та їх конфігурація.
6. Взаємодія національних економік в системі міжнародних економічних відносин та їх зростаюча конвергенція.
7. Сучасні принципи аналізу міжнародних економічних відносин.
8. Передумови формування індустріальної цивілізації та світового ринку.
9. Зрушення у сфері виробництва та економічних формах суспільства у період після другої світової війни.
10. Зовнішня торгівля як джерело нагромадження капіталу.
11. Процеси інтернаціоналізації господарського життя.
12. Міжнародний поділ праці - основа міжнародних економічних відносин.
13. Діалектика міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці і виробництва.
14. Головні фактори розвитку міжнародного поділу праці в сучасних умовах.
15. Інтернаціоналізація господарського життя - закономірність розвитку цивілізації
16. ТНК і розвиток міжнародних виробничих зв'язків.
17. Внутрішньофірмова міжнародна спеціалізація виробництва в сучасних умовах.
18. Інтернаціоналізація фінансового капіталу.
19. Зростання ролі зовнішньої торгівлі в розвитку економіки окремих країн.
20. Вплив середовища міжнародних економічних відносин на бізнес-діяльність.
21. Трансформаційні зміни міжнародних економічних відносин та їх векторна спрямованість.
22. Глобалізація міжнародних економічних відносин: сутність, форми та особливості.
23. Теоретичні концепції глобалізації.
24. Індикатори і показники глобалізаційного процесу.
25. Суперечливість процесу глобалізації: позитивні та негативні наслідки.
26. Фінансова глобалізація, її основні форми, характеристики та наслідки.
27. Загальна характеристика сировинної, енергетичної, продовольчої, екологічної (у т.ч. дефіциту питної води) глобальної кризи.
28. Світова проблема глобального потепління та екологічні проблеми розвитку людської цивілізації.
29. Тенденції розвитку авіаційного страхування на світовому ринку послуг.
30. Світова проблема нелегальних мігрантів, біженців та локальних військових конфліктів.
31. Міждержавне регулювання глобальних проблем.
32. Суть і особливості професійної діяльності економіста-міжнародника.
33. Економіст-міжнародник – основний суб'єкт міжнародних економічних відносин.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 9 із 16	

34. Зростання потреби в економістах-міжнародниках в умовах транснаціоналізації економіки України.

35. Функціональні зобов'язки економіста у посольствах і торговельно-економічних місіях України.

36. Завдання зовнішніх підрозділів міністерств, відомств та регіональних органів виконавчої влади України.

37. Економічна дипломатія України.

Тематика завдань освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Рекомендовані проблемні питання для опрацювання здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»:

1. Сутність економічних категорій, економічних законів, універсальних принципів ведення господарської діяльності та міжнародного бізнесу.
2. Система економічних законів: всезагальні, загальні, специфічні, стадійні.
3. Економічна теорія як теоретико-методологічний фундамент становлення та розвитку системи теорії міжнародних економічних відносин та вивчення економічних вимірів міжнародного бізнесу.
4. Сутність та складові міжнародного бізнесу в системі міжнародних економічних відносин.
5. Сучасна структура МЄВ і тенденції їх розвитку.
6. Особливості організації та планування міжнародної економічної діяльності підприємств.
7. Економічний закон зростання потреб як основа розвитку міжнародного бізнесу.
8. Взаємовплив та взаємозв'язок потреб і виробництва в системі економічних відносин та міжнародного бізнесу.
9. Ієрархія економічних інтересів. Економічні інтереси в системі економічних вимірів міжнародного бізнесу: сутність, суб'єкти, класифікація.
10. Взаємозв'язок та взаємодія потреб та інтересів в системі економічних вимірів міжнародного бізнесу і як рушійна сила соціально-економічного прогресу суспільства.
11. Культурний контекст міжнародного бізнесу та особливості країн різних регіонів світу
12. Роль міжнародного бізнесу у розвитку МЄВ.
13. Класифікація глобальних економічних проблем людства.
14. Загальна характеристика сировинної, енергетичної, продовольчої, екологічної (у т.ч. дефіциту питної води) глобальної кризи.
15. Світова проблема глобального потепління та екологічні проблеми розвитку людської цивілізації.
16. Світова проблема нелегальних мігрантів, біженців та локальних військових конфліктів.
17. Урбанізація та людський розвиток.
18. Глобальна проблема бідності.
19. Сутність, форми та пріоритети розвитку міжнародного бізнесу у вирішенні глобальних проблем людства.
20. Роль міжнародного бізнесу у реалізації «Цілей сталого розвитку тисячоліття на період до 2030 р. визначених ООН.
21. Поняття, сутність і функції світового страхового ринку.
22. Необхідність, передумови та принципи проведення інвестиційної діяльності.
23. Авіаційне страхування як чинник розвитку авіаційної галузі
24. Джерела, об'єкти і ризики інвестиційної діяльності.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 10 із 16	

25. Інвестиційна діяльність міжнародних страхових компаній.
26. Основні поняття і структура світового ринку перестраховування.
27. Найбільші міжнародні перестраховальники.
28. Особливості розвитку світового ринку перестраховування.
29. Загальна характеристика страхового ринку Європейського Союзу.
30. Класифікація видів страхування в Європейському Союзі.
31. Структура страхового ринку Європейського Союзу.
32. Європейське регулювання страхової діяльності.
33. Страхова галузь у Великій Британії. Страховий ринок Ллойд.
34. Страховий ринок Німеччини. Регулювання страхової діяльності у Німеччині.
35. Класифікація страхової діяльності у Франції. Форми та організаційні структури французьких страхових компаній.
36. Страховий ринок США. Державне регулювання страхового ринку у США.
37. Страховий ринок Японії. Специфіка державного регулювання страхового бізнесу в Японії.

10. Підсумки проходження практики

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання (далі – ПРН):

- ПРН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;
- ПРН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції;
- ПРН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку;
- ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях;
- ПРН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування;
- ПРН 14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин;
- ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними;
- ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками;
- ПРН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

11. Інформаційні джерела

1. Балабанова Г.П. Авіаційне страхування як чинник розвитку авіаційної галузі України у світовому господарстві [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ocs.nau.edu.ua/index.php/AVIA/AVIA2021/paper/viewFile/8225/6691>
2. Алієва-Барановська В.М., Дахно І.І. Глобальний бізнес. – К.: Центр учбової літератури, 2021.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 11 із 16	

3. Біла С.О. Новітні тренди розвитку глобалізаційних процесів / С.О.Біла // Економічний вісник університету. – Збірник наукових праць учених та аспірантів. – Випуск 33/1. – 2017. – Переяслав-Хмельницький. – С. 7 – 15. Електронний ресурс. – [Режим доступу]: <https://economic-bulletin.com/index.php/journal/article/view/192/200>
4. Власюк О. С., Мокій А. І., Іляш О. І., Волошин В. І., Флейчук М. І. Безпека та конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації. – К.: НІСД, 2017.
5. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / За ред. Ю.М. Рашкевича. – Львів: Львівської політехніки, 2015.
6. Козак Ю. Г., Пахомов Ю. М., Логвінова Н. С., Наумчик А. А. Міжнародна макроекономіка: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012.
7. Козак Ю.Г., Спорек Т., Молендовський Е., Лебедева С.Н. Міжнародна торгівля: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2015.
8. Ложачевська О.М., Кончин В.І., Новикова М.В., Полторацька О.Т., Сидоренко К.В. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник. – К.: НАУ, 2014.
9. Манжола В.А., Губерський Л.В., Андрущенко С.В., Галака С.П. Міжнародні системи та глобальний розвиток: підручник. – К.: Знання, 2014.
10. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2019.
11. Набок І.І. Кон'юнктура світових товарних ринків. – К.: НАУ, 2018.
12. Подреза С. М., Гуріна Г. С., Гришуткін О. М., Остапенко Т. Г. Міжнародні фінансові операції та експортний контроль: навчальний посібник. – К.: Зовнішня торгівля, 2016.
13. Рогач О.І., Дзюба П.В. Міжнародний інвестиційний менеджмент: підручник. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2011.
14. Рубцова М.Ю., Сльозко О.О. Макроекономічна політика у відкритій економіці. – К.: Освіта України, 2010.
15. Сардачук П.Д. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: навчальний посібник / П. Д. Сардачук, О. П. Кулик. – 2-ге вид. – К., 2008. – 176 с.
16. Сіденко С.В., Іваницька О.М., Кузнецов О.В., Антоненко К.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: НАУ, 2015.
17. Соснін О.В., Воронкова В.Г., Постол О.Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри). – К.: Центр учбової літератури, 2015.
18. Сидоренко К.В. Світовий досвід діяльності бізнес-інкубаторів / К.В. Сидоренко, А.Д. Дем'яненко // Стратегія розвитку України. – 2020. – №1. – С. 117-121.
19. Сидоренко К.В. Сучасні антикризові стратегії розвинених країн світу / К.В. Сидоренко, А.В. Ващенко // Економічний простір. – 2020. – №159. – С. 24–27.

Інтернет ресурси:

- Портал «Європа» Європейської Комісії: <http://europa.eu> (англ., інші офіційні мови ЄС);
- Сайт Європейської політики сусідства: http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm (англ.);
- Представництво Європейської Комісії в Україні: <http://www.delukr.ec.europa.eu/> (укр., англ.);
- Євробюлетень (інформаційний бюлетень Представництва Європейської Комісії в Україні): <http://www.delukr.ec.europa.eu/page962.html> (укр.);

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯНАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 12 із 16	

- Рада Європи: <http://www.coe.int> (англ.)
- Російськомовний портал Ради Європи: <http://www.coe.int/DefaultRU.asp> (рос.);
- Бюро інформації Ради Європи в Україні: <http://www.coe.kiev.ua/> (укр.);
- Інформаційний центр Ради Європи в Росії: <http://www.coe.ru> (рос.);
- Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): <http://www.osce.org> (англ., фр., нім., іт., ісп., рос.);
- Координатор проектів ОБСЄ в Україні: <http://www.osce.org/ukraine> (укр., англ.);
- Бюро демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ): <http://www.osce.org/odihr> (англ.);
- Світова організація торгівлі: <http://www.wto.org> (англ.);
- Сайт ООН: <http://www.un.org/russian> (рос.);
- Рада Безпеки ООН: <http://www.un.org/russian/sc/index.html> (рос.);
- Сайт МВФ(www.imf.org);
- Сайт Світового банку(www.worldbank.org);
- Сайт ЮНКТАД (www.unctad.org);
- Сайт Посольства України в Польщі – <https://poland.mfa.gov.ua/>
- Сайт Посольства України в Литві – <https://lithuania.mfa.gov.ua/>
- Сайт Посольства України в Німеччині – <https://germany.mfa.gov.ua/>
- Сайт Посольства України в Китаї – <https://china.mfa.gov.ua/>

12. Форма оцінювання проходження практики згідно Положення про РСО

Оцінювання здійснюється згідно Положення про рейтингову систему оцінювання знань та практичних навичок, здобутих здобувачами під час проходження навчальної практики «Вступ до фаху».

Оцінювання видів практичних завдань

№ з/п	Види робіт	Мах кількість балів
1.	Інструктаж з охорони праці й техніки безпеки (загальний та на робочому місці). Вивчення безпечних умов праці	10
2.	Вивчення структури бази практики, її функціональних підрозділів ознайомлення з роботою відділів міжнародних зв'язків	15
3.	Проведення екскурсій	35
4.	Засвоєння теоретичного матеріалу за списком рекомендованих джерел	20
5.	Оформлення звіту та інших документів з практики, участь в звітній конференції за результатами практики	20
6.	Разом	100

План-графік додається до звіту про проходження практики, а у підсумковому висновку керівника практики зазначаються результати його виконання.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 13 із 16	

Додаток 1

Форма звітності

Результати проходження практики здобувач вищої освіти оформляє як письмовий звіт. Звіт являє собою систематизований і послідовний опис всіх видів роботи, які були виконані під час проходження практики.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаних джерел тощо.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний вести щоденник встановленої форми, який є основним документом під час проходження практики. У щоденнику здобувач вищої освіти повинен коротко записувати все, що він робив кожен день. По закінченні кожного тижня здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику від бази практики. По закінченні терміну проходження практики керівник пише у щоденнику відгук та оцінює роботу здобувача вищої освіти. Крім того, по закінченні проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний скласти звіт, у якому відобразити яка була організована практика, що він вивчив, які набув практичні навички, коротко дати характеристику виконаного здобувачем вищої освіти особисто чи з допомогою керівника практики індивідуального завдання.

Для узагальнення матеріалу, напрацьованого звіту програмою навчальної практики «Вступ до фаху» передбачений час у її останні два-три дні.

Звіт повинен мати титульний аркуш та змістовну частину. Зразок оформлення звіту наведено в додатках.

Змістовна частина звіту має складатися з таких розділів:

1. Характеристика бази практики (структура підприємства (установи) і схема управління; завдання і функції економічних та міжнародних підрозділів бази практики).

2. Зміст та результати виконаних робіт (опис окремих об'єктів в послідовності їх вивчення здобувачем під час проходження практики):

- робота за тематичним планом практики;
- індивідуальне завдання.

3. Висновки та пропозиції. Вони повинні містити відомості про результати виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуальних завдань.

Мають бути стисло та конкретно описані роботи, особисто виконані здобувачем під час практики. Не допускається дослівне переписування матеріалів бази практики (історії бази, законів, інструкцій, технічних описів тощо). Ця інформація може бути наведена в додатках до звіту, а також цитування літературних джерел.

У текстовій частині здобувач повинен чітко описати документи і показники, що реально використовуються в господарській діяльності бази практики. При викладанні матеріалу здобувач повинен посилатися на діючі законодавчі та нормативні документи (накази, положення, інструкції тощо). При цьому потрібно вказувати номер статті та пункт законодавчого або нормативного акту.

Таблиці, зразки договорів, статистичні дані, інші матеріали, виконані на окремих листах, подаються у вигляді додатків, які розміщують наприкінці звіту; сторінки додатків нумеруються виключно в межах кожного додатку. Кожен додаток починається з нової сторінки, має містити заголовок, який оформляється за загальними правилами (розміщується у верхній частині сторінки від центру, виділяється напівжирним шрифтом; у верхньому правому куті сторінки пишеться слово «Додаток» із зазначенням його номера арабськими цифрами).

Таблицям присвоюється номер послідовно у порядку їх наведення по тексту з позначенням арабськими цифрами. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку на

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 14 із 16	

ній вказують: «Продовження табл.» (із зазначенням її номера). При посиланні на таблицю у тексті вказують слово «таблиця» у скороченому вигляді та її номер (наприклад, «Табл. 1»).

Звіт має бути оформлений на окремих аркушах формату А-4 з наскрізною нумерацією, шрифт – Times New Roman, кегль 14 через півтора міжрядкових інтервали. Поля аркушу: ліве - 25 мм, праве - 15 мм, верхнє та нижнє - 20 мм; сторінки нумеруються у верхньому правому куті; на титульному аркуші номер сторінки не проставляється.

Обсяг звіту до 25 аркушів комп'ютерного тексту.

Всі матеріали звіту зшиваються в єдиний документ (пластикову папку - швидкозшивач із прозорою верхньою палітуркою).

В останній тиждень, але не пізніше 2-х днів до завершення практики, здобувач вищої освіти передає письмовий звіт для попередньої перевірки керівнику від кафедри, який здійснює оцінювання письмового звіту, що відображає у висновку кафедри.

Після цього звіт про проходження практики з відміткою керівника від кафедри подається на кафедру, де зберігається до моменту усного захисту його здобувачем вищої освіти. На його останній сторінці здобувач вищої освіти ставить особистий підпис і дату його написання.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної практики «Вступ до фаху»	Шифр документа	СМЯНАУ ПП 15.01.01-01-2022
		Стор. 16 із 16	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Пігжурова З.В.	30.08.2023 (№13)		докум. є актуальним

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				